

Ontwerp Begroting 2020

en

Meerjarenraming

2021 - 2023

Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden

Postbus 528

3300 AM Dordrecht

Kamerlingh Onnesweg 1

3316 GK Dordrecht

Telefoon 078 – 6525911

Fax 078 – 6181800

Email: info@drechtwerk.nl

Website: www.drechtwerk.nl

13 maart 2019

Inhoud

1	Voorwoord begroting 2020 en meerjarenraming	3
1.1	Beleidsbegroting 2020.....	6
1.2	Programmaplan.....	6
1.3	Drechtwerk BV.....	7
	DrechtWerkActief.....	7
	DrechtWerkGroen	7
1.5	De organisatie.....	8
1.6	Overhead	9
1.7	Vennootschapsbelasting (VPB).....	9
2	De Paragrafen.....	10
2.1	Weerstandvermogen en risicobeheersing.....	10
2.1.1	Risicobeheersing.....	12
2.2	Onderhoud kapitaalgoederen	13
2.3	Financiering	14
2.3.1	Berekening rente-omslag	15
2.3.2	Kasgeldnormering.....	17
2.3.3	Renterisiconormering.....	18
2.3.3	Financiële kengetallen.....	20
2.4	Bedrijfsvoering	21
2.5	Verbonden Partijen(de B.V.'s)	22
2.5.1	WerXaam B.V.....	22
2.5.2	Drechtwerk BV.....	23
4.	Toelichting op resultatenrekening 2020 en meerjarenraming 2021 - 2023.....	24
4.1	Aantal SW-medewerkers in Fte's	24
4.2	Omzet, kosten op order, TW:	24
4.3	Doorbelaaste kosten	24
4.4	Salarissen niet-subsidiabel	24

4.5	Overige personeelskosten	24
4.6	Algemene kosten	24
4.7	Subsidieresultaat	24
4.8	Deelnemingen	25
4.9	Incidentele baten & lasten	25
4.9.1	Incidentele Baten	25
4.9.2	Incidentele Lasten	25
5	Programmabegroting over begrotingsjaar 2020 (financiële begroting)	26
5.1	Toelichting op de geconsolideerde programmabegroting Drechtwerk	27
5.2	Meerjarenraming 2020 – 2023	34
5.3	Geprognostiseerde (meer jaren) Balans	37
5.3.1	Overzicht EMU – saldo	38

1 Voorwoord begroting 2020 en meerjarenraming

Voor u ligt de begroting 2020.

In 2017 heeft Drechtwerk haar koers verlegd. Het afbouwen van de organisatie en het afstoten van bedrijfsonderdelen werd bij besluit van 30 juni van dat jaar omgebogen naar een toekomstgericht scenario waarbij Drechtwerk zich tot een vaste waarde ontwikkelt binnen het sociaal domein van de Drechtsteden.

De ingezette koers leidde niet alleen tot verbetering van de bedrijfsvoering, zodat de gemeentelijke bijdragen naar beneden konden, in 2018 is ook gewerkt aan het intensiveren van de samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD).

Dat heeft er toe geleid dat de SDD en Drechtwerk onder andere een gemeenschappelijke b.v hebben ingericht om het detacheren van mensen uit de P wet en uit de SW wet bij elkaar in een organisatie te brengen en de bijbehorende administratieve processen te vergemakkelijken.

In het eerste kwartaal van 2019 zal de b.v. voor het P gedeelte van start gaan. In de loop van het jaar is het de bedoeling dat ook de SW (individueel) gedetacheerden via deze b.v. naar werk zullen worden begeleid.

De samenwerking in 2018 met de SDD is ook ten aanzien van de inzet van BaanBrekendDrechtwerk verbeterd. Het gevolg hiervan is dat de teruggekomen individueel gedetacheerde SW medewerkers sneller worden geholpen en minder lang bij Drechtwerk in afwachting van een reguliere werkplek.

De SDD en Drechtwerk hebben, deels samen met de lokale Penitentiaire Inrichting, gewerkt aan een experiment om mensen uit de P-wet, het SW bestand en bijna geresocialiseerde delinquenten met elkaar te laten samenwerken in een gezamenlijk leer- werktraject, waarbij uitstroom naar werk centraal staat. Dit experiment, Perspct, is in december 2018 door Staatssecretaris van Ark officieel geopend.

De voorliggende (meerjaren) begroting is gebaseerd op de gedachte dat de samenwerking met de SDD verder vorm zal krijgen. Dat houdt in dat er door Drechtwerk geen onomkeerbare besluiten genomen zullen worden die een beletsel voor deze toekomstige samenwerking kunnen betekenen. Dat houdt ook in dat de SDD en Drechtwerk investeringen om de samenwerking verder vorm te geven, op elkaar zullen afstemmen. De extra kosten die voortvloeien uit onderzoek en implementatie van de samenwerking met de SDD leiden tot een noodzakelijke aanvulling van het transitie budget voor Drechtwerk.

Naast de samenwerking met de SDD zal Drechtwerk ook de komende begrotingstermijn de nodige aandacht besteden aan de interne bedrijfsvoering. Hoewel de grootste slagen op dit punt de afgelopen jaren zijn gemaakt, valt er op het gebied van efficiency nog wel wat te halen. Evenals afgelopen jaar wordt uitgegaan van een ambitieuze maar reële begroting. Op het gebied van ICT/automatisering zal Drechtwerk de komende tijd stappen moeten zetten. Op dit moment wordt onderzocht hoe de ICT infrastructuur toekomstbestendig gemaakt kan worden. Daarbij zal gekeken worden naar het verder professionaliseren of outsourcen van deze capaciteit.

Meerjarenraming 2020 – 2023

Met de oprichting van Drechtwerk b.v. in 2018, zullen de begrotingen van DrechtWerkActief (DWA) en DWGroen in 2020 worden samengevoegd. De resultaten van deze bedrijfsonderdelen blijven ook in 2020 afzonderlijk zichtbaar.

Verschil jaarschijven 2020 (* € 1.000)	MJB '20-23 2020	MJB '19-22 2020	Verschil
Omzet	€ 9.164	€ 9.405	€ -241
Orderkosten	€ 1.537	€ 1.485	€ 52
Toegevoegde waarde	€ 7.627	€ 7.919	€ -292
Overige opbrengsten	€ 2.396	€ 2.398	€ -2
Doorbelasting overhead aan BV's	€ 254	€ 254	€ -
Totaal opbrengsten	€ 10.277	€ 10.571	€ -294
			€ -
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	€ 4.839	€ 5.120	€ -281
Overige personeelskosten	€ 838	€ 869	€ -31
Algemene kosten	€ 3.332	€ 3.362	€ -30
Operationeel resultaat	€ 1.269	€ 1.220	€ 49
			€ -
Salarissen Wsw-medewerkers	€ 32.419	€ 32.871	€ -452
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers	€ 25.156	€ 25.020	€ 136
Subsidieresultaat	€ 7.263	€ 7.852	€ -589
			€ -
Incidentele baten en lasten	€ -33	€ -150	€ 118
Resultaat voor gemeentelijke bijdragen	€ -5.962	€ -6.482	€ 520
			€ -
Gemeentelijke bijdragen	€ 5.962	€ 6.482	€ -520
Resultaat voor bestemming	-	-	
Bestemmingsreserve			€ -
Resultaat na bestemming	-	-	

Verklaring op hoofdlijnen

- Een daling van de (netto) opbrengsten van €241K op de omzet. Deze was gebaseerd op de basis-begroting 2019 die is opgesteld in februari 2017. De huidige prognose op de omzet is een combinatie van de ontwikkelingen uit de ge-update begroting 2019, december 2018 en de concept jaarrekening 2018. De belangrijkste oorzaken van de daling zijn;
 - Het teruglopende SW bestand in samenhang met de teruglopende productiviteit van de gemiddelde medewerker als gevolg van een stijging van de gemiddelde leeftijd. Daarnaast vindt er geen instroom meer plaats. De toename van de gemiddelde leeftijd heeft ook effect op de detacheringstarieven)
 - Het minder detacheren van vast personeel i.v.m. vertrek van medewerkers. Dit heeft als gevolg ook dat er een daling (281K) is te zien op de kosten van niet gesubsidieerde medewerkers.
 - Kleine afname (31K) op overige personeelskosten
 - Neerwaartse bijstelling (30K) van de algemene kosten op basis van realisatie 2018 en update begroting 2019.
 - Minder negatief subsidie resultaat (589K) de combinatie van de afname van salarissen SW personeel door uitstroom (o.a. pensioen) in combinatie met bijstelling meest recente opgaaf van de Rijkssubsidie.

In de presentatie van de begroting 2020 en haar doorkijk tot 2023 zit nog een aantal onbekenden:

- De ontwikkeling van het nieuwe Drechtwerk b.v.: hoe deze (participatie) activiteiten zich verder zullen ontwikkelen.
- De mogelijke compensaties vanuit het Rijk op de loon- & prijs ontwikkelingen. De toekomstige LPO is nu als schatting opgenomen per jaar.
- De Rijksbudgetten die in de komende meicirculaire worden gepresenteerd.

Een en ander leidt per saldo tot een € 520.000,- lagere begrote gemeentelijke bijdrage voor 2020 dan werd verwacht volgens de vorige meerjarenraming.

Jacques Thielen
Algemeen Directeur

1.1 Beleidsbegroting 2020

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (hierna te noemen BBV) wordt voorgeschreven dat de begroting bestaat uit twee delen, te weten de beleidsbegroting en de financiële begroting. Daarbij is nader gedefinieerd dat de beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Zoals uit de financiële begroting zal blijken, is een aantal paragrafen binnen Drechtwerk niet aan de orde, te weten de paragraaf lokale heffingen, de paragraaf betreffende het onderhoud van kapitaalgoederen voor zover het wegen, riolering, water en groen betreft en de paragraaf betreffende het grondbeleid. De overige paragrafen zijn bij Drechtwerk wel van toepassing.

Vernieuwing BBV

De wijzigingen in het BBV vanaf het begrotingsjaar 2018 die van toepassing zijn op de gemeenschappelijke regelingen zullen in deze (staand beleid) begroting worden meegenomen en zijn daarmee in overeenstemming met de nieuwe regels uit het wijzigingsbesluit.

Deze wijzigingen betreffen onder andere: uniforme basis set van financiële kengetallen, verbeterde informatie over verbonden partijen, overhead, aanpassingen in het stelsel van baten en lasten, uniforme indeling in taakvelden zoals voor Drechtwerk – taakveld 611 Sociale werkvoorziening – onder het Sociaal Domein ect.

1.2 Programmaplan

De OLSW Drechtwerk is opgericht voor de uitvoering van de WSW. Met de invoering van de Participatiewet (2015) is de uitvoering van deze verplichting een afgeleide van de Participatiewet. Drechtwerk is het samenwerkingsorgaan voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hendrik Ido Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht. De opdracht aan Drechtwerk is om de uitvoering van de SW en de werkzaamheden die hiermee verband houden uit te voeren binnen de door het bestuur vastgestelde begroting en eventuele wijzigingen daarop. Daarnaast kan Drechtwerk, vanuit haar rol en positie binnen de Drechtsteden, gevraagd worden de kennis en infrastructuur in te zetten ten behoeve van andere doelgroepen. De laatste zal de komende jaren van toenemend belang worden.

Drechtwerk biedt met haar entiteiten, werk aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en die een relatief lage loonwaarde hebben. Dat doet ze met een grote groep WSW-medewerkers, maar ook met mensen uit de brede doelgroep van de Participatiewet en vanuit de Zorg (arbeidsmatige dagbesteding en werk).

Daarnaast bevordert Drechtwerk zo veel mogelijk het plaatsen van mensen uit deze doelgroepen in reguliere bedrijven en sociale ondernemingen. Dit doet Drechtwerk onder andere in samenwerking met Assembly Partner, via een Social Joint Venture met FrisFacilitair en met behulp van de eigen Drechtwerk BV.

Het individueel uitplaatsen vindt via samenwerking met Baanbrekend Drechtsteden, de werkgeversbenadering van de Drechtsteden door de Sociale Dienst Drechtsteden plaats. Daarnaast zijn er verschillende plaatselijke initiatieven in de regio rond werk, participatie en zorg waar ook medewerkers naar toe worden geleid.

De belangrijkste ontwikkelingen bij Drechtwerk en haar entiteiten voorzien in 2020:

1.3 Drechtwerk BV.

In 2018 zijn DrechtStedenAktief en DrechtwerkGroen samengevoegd in een b.v. In 2019 zullen de fiscale en financiële afspraken tussen Drechtwerk en het bedrijf Drechtwerk b.v nader worden ingevuld. Vanaf 2020 zullen de resultaten van beide onderdelen zichtbaar blijven, maar hebben zij samen een begroting. De werknaam voor het nieuwe DSA zal Drechtwerkactief zijn.

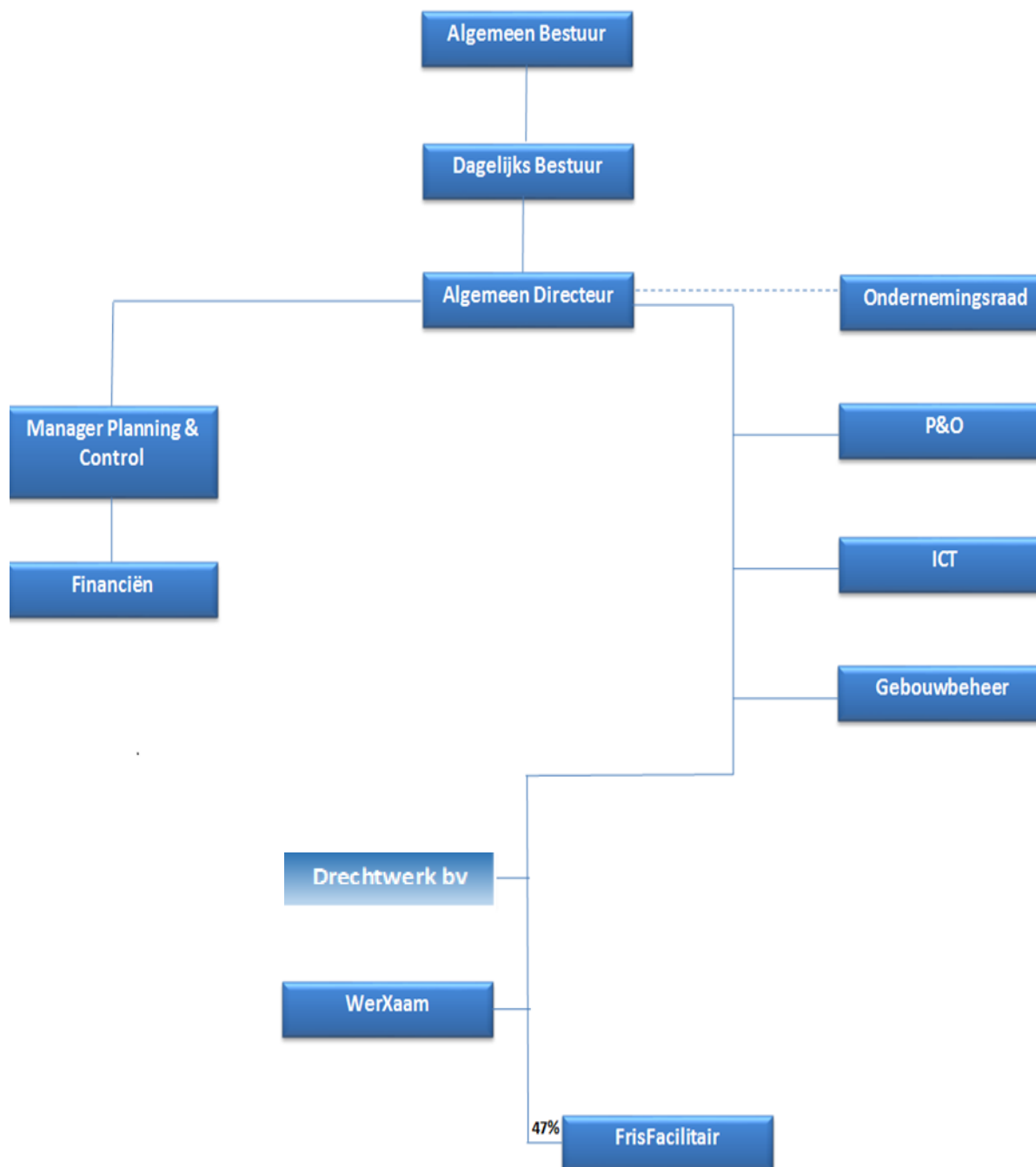
DrechtWerkActief

- Instroom, participatie en ontwikkelingsmogelijkheden bieden en versterken aan een bredere doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt, in samenwerking met de SDD, het UWV en eventuele andere partijen. .
- Zelfstandig opereren in het netwerk van lokale participatiebedrijven
- Zich verder richten op samenwerking met andere partijen die actief zijn in het sociaal domein zoals zorgaanbieders, Sociale Dienst Drechtsteden, UWV, onderwijsinstellingen en delen van het bedrijfsleven.
- Voldoende omzet genereren om de infrastructuur in stand te kunnen houden die nodig is voor de bestaande (en nieuwe) doelgroep(en).
- Een zo goed mogelijk bedrijfsresultaat halen zodat het exploitatietekort tot een minimum beperkt blijft

DrechtWerkGroen

- Het uitoefenen van een hoveniersbedrijf.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.
- Het streven naar een natuurlijk partnership met de in de Gemeenschappelijke regeling Drechtwerk verenigde gemeenten en andere aanbieders voor het beheer van (openbaar) groen.

1.5 De organisatie

1.6 Overhead

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is gedefinieerd welke lasten en baten onderdeel uitmaken van het verplichte programma overhead.

De overhead van Drechtwerk bestaat voor het grootste gedeelte uit de lasten/baten vanuit de zogenaamde PIJOFACH-taken (personele zaken, financiële zaken, ICT).

Tot slot is een groot deel van de (eigen) personeelskosten en de daaraan verbonden algemene kosten tot de overhead te rekenen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld de centrale taken voor directie, secretariaat, financiën en P&O.

Omschrijving x € 1.000	Actualisatie 2019			Begroting 2020			Begroting 2021			Begroting 2022			Begroting 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemeen beheer	1.026	-218	808	1.032	-213	820	1.039	-209	830	1.045	-205	840	1.052	-204	849
Planning & Control	576	-83	492	580	-82	498	585	-82	504	590	-81	509	595	-81	514
Financiële dienstverlening	555	-125	429	559	-123	436	562	-121	441	566	-119	447	570	-119	452
Informatisering	854	-125	729	856	-123	733	858	-122	736	861	-122	739	863	-121	742
Huisvesting															
Salarisadministratie	297	-91	207	300	-90	210	302	-89	214	305	-88	217	308	-88	220
Personeel & Organisatie	927	-185	742	933	-181	752	939	-178	762	946	-175	771	952	-174	778
Totalen	4.235	-826	3.408	4.260	-812	3.448	4.287	-800	3.486	4.313	-790	3.523	4.340	-786	3.554

1.7 Vennootschapsbelasting (VPB)

Sinds 1 januari 2016 vallen onderdelen van Drechtwerk onder de VPB- plicht. Het betreft hier de Drechtwerk BV en Werzaam BV. Beide worden conform richtlijnen en wetgeving en in samenspraak met de Belastingdienst (het horizontaaltoezicht) jaarlijks afgewikkeld.

Voor de jaarlijkse aangifte vennootschapsbelasting maakt Drechtwerk gebruik van de externe advisering van een accountantskantoor.

2 De Paragrafen

Binnen de (7 verplichte) paragrafen vanuit het BBV zijn er voor de organisatie Drechtwerk twee 2? niet van toepassing. Dit betreffen de paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid. Deze zijn daarom niet opgenomen in deze voorliggende meerjarenbegroting 2020.

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen kan gedefinieerd worden als ‘het vermogen van Drechtwerk om niet-structurele financiële risico’s op te kunnen vangen teneinde haar taken te kunnen voortzetten’. Het weerstandsvermogen wordt gevormd uit de algemene reserve, stille reserves & voorzieningen.

Reserves & Voorzieningen

Reserves & Voorzieningen

Omschrijving	1-1-2020	Vermeerderingen	Verminderingen	31-12-2020
Reserves				
Reserve transitie	139.000	0	0	139.000
Reserve Wet Werk en Zekerheid	46.000	0	0	46.000
Totaal Reserves	185.000	0	0	185.000
Voorzieningen				
Voorziening WW-verplichting	245.000	0	50.000	195.000
Voorz. Meerjarenonderhoudsplan (MJOP)	482.000	101.000	0	583.000
Totaal voorzieningen	727.000	101.000	50.000	778.000

(* op basis van voorlopige jaarrekening 2018)

Transitie Reserve

De reserve “transitie” is gevormd om kosten die samenhangen met de transitie te dekken.

Wet Werk en Zekerheid Reserve

In het AB van 9 juli 2015 is besloten om deze bestemmingsreserve in te stellen. De verwachting is dat als gevolg van de nieuwe Wet Werk en Zekerheid vanaf 2015 een (structureel) nadeel zal ontstaan voor te betalen transitievergoedingen. Met name als gevolg van ontslag na ziekte dat in de SW bovengemiddeld voorkomt.

WW Voorziening

Drechtwerk is voor enkele ontslagen ambtenaren eigen risicodragers voor de WW-uitkering. Het UWV verhaalt de bruto WW en werkgeverslasten bij de werkgever. De voorziening wordt gevormd op basis van de geraamde lasten uitgaande van de maximale wettelijke rechten, verminderd met verwachte eerdere nieuwe dienstverbanden en eventuele andere terug verdiensten. Daarnaast wordt ook een deel bovenwettelijke uitkering t.l.v. deze voorziening gebracht.

Meerjaren onderhoudsvoorziening

Drechtwerk is eigenaar van het gebouw aan de Snelliusstraat, en daarmee verantwoordelijk voor het onderhoud. Voor dit onderhoud is een meerjaren onderhoudsplan opgesteld. Dit plan voorziet in een jaarlijkse storting in een te vormen onderhoudsvoorziening om de fluctuaties in kosten van (groot) onderhoud op te vangen. De meeste recente update van deze voorziening, bij de opmaak van de jaarrekening 2018, geeft een jaarlijks benodigde dotatie aan de voorziening van groot € 101 k, deze is meerjarig ook opgenomen.

2.1.1 Risicobeheersing

Drechtwerk heeft geen weerstandsvermogen. Het bestuur heeft er bewust voor gekozen om geen weerstandsvermogen te creëren bij de GR, vanuit het perspectief dat de deelnemende gemeenten als eigenaren volledig risicodragend zijn. Navolgend worden de belangrijkste latente risico's geduid:

- Bij het opstellen van de (meerjaren) begroting wordt gewerkt met bekende (exacte) ontwikkelingen op gebieden als aanpassingen van WML, loonprijsontwikkelingen, bekende Cao afspraken waar van toepassing. Vaststaande gegevens over landelijke ontwikkelingen, gepubliceerd in de mei- en septembercirculaires van het Rijk zijn hierin verwerkt. Elke wijziging of aanpassing heeft dus direct effect op de hier gepresenteerde (meerjaren) begroting. Een afwijking van 1% op de lonen voor SW heeft een effect van € 335.000 en op overig personeel een effect van € 50.000.
- Rijkssubsidie SW (vanaf 1-1-2008 gemeentelijke subsidie SW): de subsidie SW is de belangrijkste inkomstenbron van Drechtwerk. Wijziging in de bekostigingssystematiek kan gevolgen hebben voor de omvang van de subsidie SW, d.w.z. dat het ministerie de hoogte van de subsidie per SE bepaalt. Elke euro verandering in de subsidie veroorzaakt een gelijke mutatie in het tekort zowel positief als negatief. (in deze begroting zijn de meest recente budgetten verwerkt, septembercircularie 2018 als wel een verwachte (minimale) LPO Rijkscompensatie).
- Bij de invoering van de participatiewet is de door het Rijk begrote bezuiniging op de rijksbijdrage als uitgangspunt genomen. Voor de verdeling van de subsidiegelden wordt rekening gehouden met een zogenaamde blijf kansberekening. De werkelijke uitstroom van Drechtwerk versus de uitstroom vanuit het actuarieel model waar vanuit het Rijk werkt, kan grote afwijkingen hebben hetgeen kan leiden tot aanzienlijke tekorten op de subsidie inkomsten ten opzichte van de salarisbetalingen zoals inmiddels gepresenteerd.
- Ziekteverzuim: de realiteit (jaarrekening 2018) geeft een ziekteverzuim van zo'n 10,2%. Indien het ziekteverzuim 1% hoger uitvalt betekent dit een extra tekort van € 300.000,- (50% van de 30.000 verloren uren x € 20,-)
- Kamerlingh Onnesweg 1: onvoorziene benodigde maatregelen om te voldoen aan wet- en regelgeving kunnen impact hebben op het exploitatieresultaat.
- Uitstaande geldlening aan Assembly Partner B.V. op 1 januari 2019 groot € 1.132.000. Bij faillissement is het risico tot het niet volledig innen van de uitstaande lening reëel. De laatste aflossing zal zijn in het jaar 2023.

Het weerstandsvermogen is niet voldoende om de hierboven genoemde risico's te dekken als ze zich voordoen. Eventuele kosten van de risico's komen dan ten laste van de jaarrekening en daarmee uiteindelijk ten laste van de deelnemende gemeenten.

De hieronder schematisch (financiële) opsomming zal, indien het risico zich voordoet, per individuele gemeente, geënt op het aantal personen woonachtig in betreffende gemeente conform de **gemeentelijke Bijdragen 2020**, verdeeld worden.

(Onderstaande tabel wordt nog definitief gemaakt)

(* € 1000,-) Omschrijving risico	Incidenteel	Structureel
cao/loonontwikkeling (1%) SW personeel		340
cao/loonontwikkeling (1%) overig personeel		51
Rijkssubsidie SW	PM	PM
Bezuiniging rijksbijdrage (participatiewet)	PM	PM
Ziekteverzuim (1% omhoog)	300	
Huisvesting (wet- en regelgeving)	PM	PM
Geldlening AssemblyPartner BV	1.100	
Geldlening FrisFacilitair BV	128	
totaal	1.528	391

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder kapitaalgoederen wordt verstaan: de in eigendom verkregen terreinen, gebouwen en installaties en onderhoud e.d. voor gehuurde/gepachte objecten. Hieronder vallen de volgende locaties:

- Het onderkomen Bakestein in Zwijndrecht.
- Het onderkomen de Lockhorst in Sliedrecht.
- Het kassencomplex in 's Gravendeel.
- De hoofdlocatie van Drechtwerk aan de Kamerlingh Onnesweg 1 te Dordrecht.

De locaties zijn in goede conditie, worden regelmatig geïnspecteerd door externe organisaties (brand- en bedrijfsschadeverzekeraar) en/of door Drechtwerk ingehuurde installatiebedrijven.

De eerste drie locaties worden verhuurd. De onderhoudskosten van deze locaties zijn in het verhuurcontract opgenomen en liggen bij de hurende partijen. Voor wat betreft de hoofdlocatie voert Drechtwerk haar onderhoudsbeleid met regulier onderhoud via de jaarlijkse exploitatie en is opgenomen in de begroting onder de kosten voor “Onderhoud”.

Voor het groot onderhoud heeft Drechtwerk sinds haar eigenaarschap (sinds 2016) een meerjaren onderhoudsvoorziening gevormd. De meerjaren onderhoudsbegroting wordt jaarlijks geactualiseerd in de jarenplaning. Er vindt een jaarlijkse dotatie plaats t.b.v. deze voorziening, deze is eveneens opgenomen in de exploitatie van het lopend jaar.

2.3 Financiering

Bij financiering gaat het om de vraag hoe Drechtwerk zo adequaat mogelijk omgaat met de financieringsbehoefte en hoe daarin zo goed mogelijk kan worden voorzien.

In het Treasurystatuut is rekening gehouden met de relevante bepalingen van de wettelijke kaders (de Wet Fido, de Gemeentewet, de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Algemene Wet Bestuursrecht). De toekomstige renterisico's worden middels de kasgeldlimiet en de renterisiconormering in kaart gebracht. Binnen de kaders van het statuut wordt het te voeren beleid voor 2020 aangegeven.

Het belang van een adequate beheersing van de geldstromen wordt steeds groter. Een (periodieke en voortschrijdende) analyse van de bestaande liquiditeitspositie, alsook een goed (meerjarig) inzicht in de ontwikkeling hiervan zijn dan ook van groot belang. Hiermee kunnen we tijdig anticiperen en de juiste maatregelen treffen. Dit ook in het licht van het Schatkistbankieren (SKB).

2.3.1 Berekening rente-omslag

In deze Meerjarenbegroting 2020-2023 nemen we, conform de nieuwe regelgeving BBV, een overzicht op (taakveld 0.5), waarmee transparant inzicht wordt geboden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening aan investeringen (projecten) en het taakveld (programma). De rentetoerekening aan het taakveld moet worden toegerekend met behulp van een rente-omslagpercentage.

De omslagrente wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan het taakveld toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld (doelstelling) te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage.

Indien de werkelijke rentelasten (in Euro's) die over een jaar aan het taakveld hadden moeten worden doorbelast, afwijken van de rentelasten (in Euro's) die op basis van de voor gecalculerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan het Bestuur van Drechtwerk besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.

Omslagrente toerekenen aan activa

Drechtwerk past als GR de feitelijk toerekening van de omslagrente niet toe, ondanks de wettelijke verplichting, aangezien dit in de situatie van Drechtwerk slechts een administratieve handeling is, immers Drechtwerk rekent niets door aan "derden" daarmee betalen de gemeenten de omslagrente als wel ontvangen de omslagrente via de exploitatie.

Rentetoerekening aan reserves en voorzieningen

Alhoewel in het BBV de mogelijkheid vooralsnog blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet (meer) toe te passen. Drechtwerk volgt de aanbeveling vanuit de commissie BBV om geen rente toe te rekenen.

(Onderstaande tabel wordt nog definitief gemaakt)

Meerjarenraming 2020 – 2023

	Renteschema voor jaar:	2019	2020	2021	2022
A1	Externe rentelasten lange financiering	451.095,35	429.902,92	408.479,66	386.939,00
A2	Prognose rente nieuwe lange financiering	-	-	-	-
A3	Prognose rente op korte financiering	-	-	-	-
A4	rentebaten verstrekte leningen (-/-)	125.000,00	120.000,00	115.000,00	110.000,00
B	overige rentebaten extern (-/-)	-	-	-	-
Totaal door te berekenen externe rente		326.095,35	309.902,92	293.479,66	276.939,00
C1	Rentedoorberekening Grondexploitatie (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
C2	Rente projectfinanciering aan taakveld toe te rekenen (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
Saldo door te rekenen rente extern		-	-	-	-
D1	Rente over eigen vermogen (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
D2	Rente over voorzieningen (Contante waarde) (NVT)	nvt	nvt	nvt	nvt
		-	-	-	-
De aan taakvelden toe te rekenen rente		326.095,35	309.902,92	293.479,66	276.939,00
E	Werkelijk aan taakveld toegerekende rente	-	-	-	-
F	Renteresultaat op taakveld Treasury	326.095,35	309.902,92	293.479,66	276.939,00
G	Totaal van de activa per 1 januari (boekwaarde)	25.399.915,00	24.393.970,23	23.374.069,97	22.339.985,35
	In beginsel te hanteren omslag % (F/G)	1,283844254	1,270407876	1,25557791	1,23965614
Rente-omslag afgerond (maximaal 0,5 %)		1,50%	1,50%	1,50%	1,50%

2.3.2 Kasgeldnormering

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij hogere rente grote fluctuaties optreden in de hoogte van de rente die Drechtwerk moet betalen.

De normen beperken de budgettaire risico's.

Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet, is gelimiteerd tot 8,2% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Drechtwerk streeft ernaar zo optimaal mogelijke benutting van de toegestane kasgeldlimiet, waarbij structurele overschrijdingen niet worden toegestaan.

Begrotingstotaal per 1 januari 2019:

Sommatie van:

- Begrotingstotaal(bedrijfslasten) € 43,15 miljoen

Kasgeldnorm: het vastgestelde percentage van 8,2% over het begrotingstotaal van € 43,15 miljoen resulteert in een kasgeldlimiet van € 3.538.000

Periode	Netto vlottend (+) of overschot	Kasgeldlimiet	Ruimte (+) of Overschrijding (-)
Kwartaal 1	-250	3.538	3.788
Kwartaal 2	-250	3.538	3.788
Kwartaal 3	-500	3.538	4.038
Kwartaal 4	-500	3.538	4.038
Gemiddelde	-375	3.538	3.913

Berekening kasgeldlimiet

Lasten	Percent	Limiet *1.000
43.151	8,2%	3.538

De totaal netto vlottende schuld bestaat uit de omvang korte schulden (< 1 jaar) gecorrigeerd met de vlottende middelen (< 1 jaar), zijnde kas-, bank- en giro saldi. Bij het begroten van de kasgeldnorm is er geen netto vlottende schuld maar een positief overschot (vlottende) middelen verwacht.

2.3.3 Renterisiconormering

In de wet FIDO wordt de renterisiconorm gehanteerd als norm voor de samenstelling van de lange leningenportefeuille. Jaarlijks mogen de renterisico's uit hoofde van renteherziening en herfinanciering niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Het doel is op deze wijze afdoende spreiding aan te brengen in de rente typische looptijden van de leningenportefeuille, waardoor jaarlijks slechts een gedeelte van de leningenportefeuille aan renteherziening (tegen de op dat moment geldende rente) toe is. De totale Begroting bedraagt per 1 januari 2020 € 43,15 miljoen.

Er wordt voor 2020 geen herfinanciering of nieuwe leningen voorzien.

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal, te weten € 8,63 mln.

Drechtwerk blijft ruimschoots binnen de renterisiconorm.

De bepaling van het renterisico per 1 januari 2020 is als volgt:

Stap	Variabelen Renterisico(Norm)	2020
(1)	Renteherzieningen	0
(2)	Aflossingen	1.020
(3)	Renterisico (1+2)	1.020
(4)	Renterisiconorm	8.630
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	7.610
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	
Berekening	renterisiconorm	
(4a)	Begrotingstotaal jaar T	43.151
(4b)	Percentage regeling	20%
(4) = (4a x 4b/100)	Renterisiconorm (van alleen jaar T)	8.630

Meerjarenraming 2020 – 2023

Financieringsbehoefte en Leningenportefeuille

Vertrekpunt bij de analyse van de liquiditeitspositie en financieringsbehoefte is de bestaande leningenportefeuille. Gelet op de liquiditeitsbegroting wordt er voor 2020 geen nieuwe financieringsbehoefte voorzien.

De leningenportefeuille 2020 laat het volgende beeld zien:

Verstrekker	Soort lening	Nominaal bedrag	Jaar laatste aflossing	Rente %	Stand per 1-1-2020	Aflossing	Stand per 31-12-2020
Lening BNG 40.0094578	Lineair	700	2022	5,49%	96	35	61
Lening BNG 40.0097704	Lineair	3.000	2028	4,33%	1.020	120	900
Lening BNG 40.109859	Annuitair	23.600	2039	1,64%	20.278	865	19.413
Lening BNG 40.109860	Bullit	3.000	2039	1,96%	3.000	0	3.000
Totaal Leningenportefeuille		30.300			24.394	1.020	23.374
Bedragen in € * 1.000							

Schatkistbankieren

Eind 2013 is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Toegestaan blijft dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden.

Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2020

Begrotingstotaal: € 43,15 mln.

Wettelijke percentage: 0,75%

Drempelbedrag: € 323.633

Kwartaalprognose benutting drempelbedrag 2020:

(bedragen in euro's * 1.000)

	1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.
Gemiddelde stand				
liquide middelen	250	250	500	500
Drempelbedrag	324	324	324	324
Ruimte	74	74	-176	-176

2.3.3 Financiële kengetallen

(Onderstaande tabel wordt nog definitief gemaakt)

Kengetallen meerjarig:	Jaarrekening 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Netto schuldquote	55%	54%	54%	53%	51%	53%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	51%	50%	50%	49%	47%	49%
Solvabiliteitsratio	4%	3%	3%	3%	3%	4%
Grondexploitatie	-	-	-	-	-	-
Structurele exploitatieruimte	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Belastingcapaciteit	-	-	-	-	-	-

Netto schuldquote

De netto schuldquote is de netto schuld als aandeel van de inkomsten. Het geeft aan of Drechtwerk investeringsruimte heeft. Het zegt daarnaast iets over de flexibiliteit van de begroting: veel schulden en kapitaallasten leiden tot een inflexibele begroting. Een netto schuldquote lager dan 100% wordt gezien als voldoende.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin Drechtwerk in staat is aan haar financiële verplichtingen op langere termijn te voldoen. Het geeft de verhouding tussen het eigen vermogen en het totale vermogen weer. Er is geen harde norm voor dit kengetal maar een percentage van 30% tot 80% wordt doorgaans als matig tot voldoende gezien. Een lagere ratio geeft aan dat er relatief veel vreemd vermogen is.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft een indicatie van de verhouding van de in exploitatie genomen gronden ten opzichte van de totale baten. Voor Drechtwerk is dit kengetal niet van toepassing.

Structurele exploitatie ruimte

De structurele exploitatieruimte geeft weer hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is, en geeft het aan of Drechtwerk in staat is om structurele tegenvallers op te vangen dan wel of er nog ruimte is voor nieuw beleid. Een kengetal groter dan 0 duidt op structurele ruimte.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit maakt inzichtelijk welke mogelijkheden Drechtwerk heeft voor het genereren van hogere baten. Voor Drechtwerk is dit kengetal niet van toepassing.

2.4 Bedrijfsvoering

Ook in 2018 heeft de focus bij Drechtwerk gelegen op het zo klein mogelijk houden van het tekort. Om dat te bereiken is gelet op efficiëntie, is de toegevoegde waarde beter in beeld gebracht en is de acquisitie, met name vanuit het groenbedrijf stevig opgevoerd. Een en ander heeft geleid dat het resultaat waarmee het jaar wordt afgesloten, beduidend beter dan vanuit de begroting kon worden verwacht.

Overigens leidt de systematiek van begroten, waarbij de begroting feitelijk gebaseerd wordt op cijfers van twee jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar, het lastig om in te spelen op de actualiteit die in het jaar voorafgaand aan de begroting heeft gespeeld. Voor de komende begrotingsperiode zien we de lijn waarbij het jaarlijks negatief resultaat van Drechtwerk kleiner wordt, afvlakken. De ambities die inde vorige begroting zijn meegenomen, hebben hun werk gedaan, maar kunnen niet op dezelfde wijze effect resulteren in de komende jaren.

Naast oog voor de financiële ontwikkelingen zal Drechtwerk de komende periode veel aandacht en energie besteden aan de nadere samenwerking met de SDD. Los van de uiteindelijke vorm waarin Drechtwerk en de SDD de samenwerking zullen vormgeven, zal er komende jaren veel onderzoek, overleg, advies en bestuurlijke afstemming nodig zijn om het gewenste eindplaatje ook echt in te richten. Naar het laat uitzien kan het gezamenlijk opgerichte Perpct in de toekomstige jaren een belangrijke rol spelen in de daadwerkelijke samenwerking tussen beide organisaties als het gaat om het begeleiden van menen naar arbeid. De komende tijd zal dit experiment waarschijnlijk omgezet worden naar een blijvende activiteit.

Drechtwerk heeft in 2017 de tweede etage van haar pand te huur aangeboden aan de markt. Daar is in 2018 geen reactie op geweest. De ontwikkelingen die op dit moment tussen de SDD en Drechtwerk spelen, en die hun schaduw vooruit werpen, hebben ertoe geleid dat besloten is het kantoor niet langer op de markt te houden. Voorkomen moet worden dat samenvoeging van (delen van) de SDD en Drechtwerk op de locatie van Drechtwerk in de toekomst kampt met ruimtegebrek als gevolg van verhuur aan derden.

In 2017 heeft Drechtwerk haar gebouw aangemeld als locatie waar zonne-energie opgewekt zou kunnen worden. Nadere studie van het SDE traject waarbinnen Drechtwerk zou passen gaf echter aan dat de omvang van het aantal zonnepanelen, een Europese aanbesteding noodzakelijk maakte. Tevens bleek uit onderzoek dat een deel van het dak van Drechtwerk er slecht aan toe is en sowieso eerst een onderhoudsbeurt moest ondergaan. Ondertussen werkt Drechtwerk aan een kleiner plan dat past binnen de aanbestedingsgrens en op het dak dat wel in orde is.

In 2019 wordt de ICT omgeving van Drechtwerk onder de loep genomen. Mede met het oog op het vertrek van de huidige functionaris belast met ICT wordt, in samenhang met de samenwerking met de SDD onderzocht wat de beste ICT omgeving voor Drechtwerk zal zijn. De uitkomst hiervan zal zijn beslag krijgen inde voorliggend begrotingsjaren.

2.5 Verbonden Partijen(de B.V.'s)

We spreken van een verbonden partij wanneer de gekozen vorm van samenwerking leidt tot een rechtspersoon, waarin Drechtwerk een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang is zeggenschap, ofwel via vertegenwoordiging in het bestuur ofwel via stemrecht. Financieel belang is het ter beschikking stellen van een bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat, ofwel, waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Hieronder vallen ook de ontvangst van baten uit beleggingsdeelnemingen, leningen of werkkapitaal verstrekken, garant staan en/of grond bezit dat in de verbonden partij is ingebracht.

- 2.5.1 WerXaam BV
- 2.5.2 Drechtwerk BV (label DW-Groen, DW-Actief)
- 2.5.3 Baanbrekend Detacheren

2.5.1 WerXaam B.V.

Vestigingsplaats: Dordrecht

Betrokkenen: Deelnemende gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht

Doel: Sinds 2006 is WerXaam als personeel BV van Drechtwerk het antwoord op de benodigde marktconformiteit van arbeidsvoorwaarden en flexibiliteit van arbeid van niet-SW-personeel.

Bestuurlijk belang: In het Algemeen – en Dagelijks bestuur zitten politieke ambtsdragers namens de deelnemende gemeenten. Drechtwerk bekleedt in overheidsland een bijzondere positie. Enerzijds is Drechtwerk een publieke rechtspersoon in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, die de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoert in opdracht van gemeenten. Anderzijds opereert Drechtwerk - als aanbieder van diensten en producten - te midden van private markten en ondernemingen. Op deze markten wordt flexibiliteit gevraagd, ook op het gebied van aanstelling en ontslag. Deze flexibiliteit kan echter niet altijd gegeven worden als het ambtelijk personeel betreft.

Financieel belang: Geen financieel belang

Ontwikkelingen: Op verzoek van de Sociale Dienst Drechtsteden vervult WerXaam sinds medio 2014, op rekening en risico van de SDD, de rol van payroller voor de gedetacheerde mensen uit de bijstand en, inmiddels, de participatiewet. Deze activiteiten worden de komende jaren gecontinueerd.

Risicobeheer: Om te voorkomen dat een derde rechtspositievorm in de Drechtwerkorganisatie tot arbeidsvoorwaardelijke verschillen leidt, wordt in de arbeidsvoorwaardenregeling van de personeels-bv zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande ambtelijke rechtspositie. Er bestaat geen financieel risico. De kosten worden rechtstreeks doorbelast aan de Sociale Dienst Drechtsteden. Deze vervult hierin een centrumfunctie namens de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn uiteindelijk risicodragers. Het exploitatieresultaat voor 2019 wordt gesteld op € 0.

2.5.2 Drechtwerk BV

(Onderstaande gegevens worden nog definitief gemaakt)

Onderdeel DW-Groen

Vestigingsplaats: Dordrecht

Betrokkenen:

Deelnemende gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido
Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht

Doel:

Op zijn de statuten van de BV opgesteld. De activiteiten, die DWGroen
BV verricht, zijn:

- Het uitoefenen van een hoveniersbedrijf.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

Ontwikkelingen:

DWGroen BV streeft naar een natuurlijk partnership met de in Drechtwerk verenigde gemeenten en andere aanbieders voor het beheer van (openbaar) groen. DWGroen is een VCA en Groenkeur gecertificeerd bedrijf. Hieraan wordt continue gewerkt.

Onderdeel DW-Actief

Bestuurlijk belang:

In het Algemeen – en Dagelijks bestuur zitten politieke ambtsdragers namens de deelnemende gemeenten.

Financieel belang:

Drechtwerk BV is een 100% dochter van Drechtwerk.

Risicobeheer:

Drechtwerk is 100% aandeelhouder van Drechtwerk BV.

Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat dan ook garant voor de verliezen van deze BV.

De deelnemende gemeenten zijn uiteindelijk risicodragers. Voor eventuele toekomstige verliezen wordt jaarlijks de zogenaamde voorziening “verliezen BV’s” gekwantificeerd, die de verstrekte financiering door Drechtwerk volledig afdekt.

2.5.3 Baanbrekend Detacheren BV

(Onderstaande gegevens worden nog definitief gemaakt)

Vestigingsplaats: Dordrecht

Betrokkenen:

Drechtwerk is sinds 1 januari 2019 voor 50% aandeelhouder en daarmee de deelnemende gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Zwijndrecht, Hendrik-Ido Ambacht, Papendrecht en Sliedrecht

Doelstelling:

.....
De activiteiten die worden verricht zijn:

Bestuurlijk belang:

Bij de Algemene vergadering van aandeelhouders wordt het belang van 50% van Drechtwerk en daarmee de deelnemende gemeenten, door de algemeen directeur vertegenwoordigd.

Financieel belang:

Drechtwerk is sinds 1 januari 2019 voor 50% aandeelhouder.

Ontwikkelingen:

.....

Risicobeheer:

.....

4. Toelichting op resultatenrekening 2020 en meerjarenraming 2021 - 2023

4.1 Aantal SW-medewerkers in Fte's

Uitgangspunt van de begroting 2020 en meerjarenraming is dat er vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom is van SW-personeel. Het aantal SW-medewerkers (excl. Begeleid Werken) is vanaf 2020 t/m 2023 als volgt geprognoseerd:

	<u>Aanvang</u>	<u>Einde</u>	<u>Gemiddeld</u>
2020	982	965	969
2021	965	945	950
2022	945	924	930
2023	924	892	903

Omdat er alleen nog uitstroom is en geen “goedkope” instroom, en de lager ingeschaalde tijdelijke contracten van afgelopen jaren inmiddels zijn uitgestroomd, zal het gemiddelde loon van de SW door cao - ontwikkelingen blijven stijgen. Dit in tegenstelling tot eerdere berekeningen waarbij de instroom tegen het minimum ook een positief effect had op het gemiddelde SW-loon.

4.2 Omzet, kosten op order, TW:

Bij het opstellen van de begroting en meerjarenraming is geen rekening gehouden met de effecten in de omzet, daar de daling van het aantal fte WSW-personeel jaarlijks minder sterk afneemt dan (landelijk) verwacht. De verwachting t.o.v. de omzet is dan ook dat voorsnóg de daling nog gecompenseerd gaat worden met een nieuwe instroom vanuit de Participatie-populatie.

4.3 Doorbelaste kosten

De overige doorbelaste kosten zijn geactualiseerd en doorgezet in de meerjarenraming.

4.4 Salarissen niet-subsidiabel

Er is bij deze beleidsarme begroting rekening gehouden met 1% cao-verhoging en/of verhoging voor werkgeverspremies sociale lasten en pensioen. Het risico hiervan is geduid in de risicoparaagraaf. Bij de begeleiding van SW- en overige personeel is uitgegaan van een workload van 50 fte per afdelingshoofd.

4.5 Overige personeelskosten

Bij de berekening van 2020 en verder is rekening gehouden (t.o.v. 2019) met mogelijke afname van personeel. Er is geen rekening gehouden met een indexering van deze kosten.

4.6 Algemene kosten

Tenzij expliciet aangegeven zijn de algemene kosten gebaseerd op de jaarrekening 2018 in combinatie met de update van de begroting 2019.

4.7 Subsidieresultaat

Vanwege onbekendheid met de mogelijke cao-ontwikkelingen voor de WSW is in voorliggende begroting beperkt rekening gehouden met loonstijgingen (1%). Alleen wijzigingen uit 2019, zijn verwerkt. Het gemiddeld loon per fte SW bedraagt daarmee in 2020 over onze medewerkers € 33.473,- en ligt € 331 hoger dan bij de update van de begroting 2019. Ook is, in afstemming met de accountant, bij de prognoses van de loonontwikkelingen rekening gehouden met de LiV (Het lage inkomensvoordeel).

Sinds 2015 loopt de subsidiebijdrage via het gemeentelijke participatiebudget. De subsidie is macro gefixeerd op de in 2014 bepaalde (aflopende) budgetten. De hoogte van de bedragen per SE en de verdeling over de gemeenten is daarbij afhankelijk van het landelijk aantal WSW-ers (hoe minder WSW-ers, hoe hoger het bedrag per SE en visa versa) en het aantal WSW-ers per gemeente ten opzichte van het landelijk totaal. De laatst bekende budgetten zijn gepresenteerd in de septembercirculaire 20218. In de meicirculaire 2019 zullen de meest actuele budgetten voor de gemeenten worden gepresenteerd.

4.8 Deelnemingen

In 2020 heeft Drechtwerk naast de pay-rol-BV WerXaam de Drechtwerk BV (DWGroen en DWActief), participeert voor 47% in FrisFacilitair BV en participeert voor 50% in Baanbrekend Detacheren BV.

4.9 Incidentele baten & lasten

4.9.1 Incidentele Baten

De in de begroting opgenomen incidentele baten zijn gevormd door € 120.000 vrijval van balans de voorziening verliezen deelnemingen, dit door verwachte positieve resultaat op het onderdeel DWGroen en de begrote dividend uitkering verwachting € 100.000 vanuit FrisFacilitair BV.

4.9.2 Incidentele Lasten

De in de begroting opgenomen incidentele lasten voor 2020 bestaan voornamelijk uit het verwachte kosten van boven formatief personeel.

5 Programmabegroting over begrotingsjaar 2020 (financiële begroting)

Programma (bedragen x € 1.000)	(voorlopige) Jaarrekening 2018			(up-date) Update 2019			Begroting 2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerde baten en lasten per programma:									
- Begeleide Participatie	40.504	40.039	465	39.275	37.665	1.610	38.752	36.417	2.335
- Overhead	4.174	838	3.336	4.235	826	3.409	3.945	644	3.301
- Rente	473	126	347	456	119	337	451	125	326
Programma Drechtwerk	45.151	41.003	4.148	43.966	38.610	5.356	43.148	37.186	5.962
Algemene dekkingsmiddelen per programma:									
- Gemeentelijke Bijdrage gemeenten		5.093	5.093		5.356	5.356		5.962	5.962
Totaal saldo baten & lasten	45.151	46.096	-945	43.966	43.966	0	43.148	43.148	0
Onttrekking aan bestemmingsreserve:									
- Drechtwerk		0	0						
Resultaat na bestemming	45.151	46.096	-945	43.966	43.966	0	43.148	43.148	0

5.1 Toelichting op de geconsolideerde programmabegroting Drechtwerk

In duizenden euro's

	(voorlopige) Jaarrekening 2018	(update) begroting 2019	(basis) begroting 2020
Opbrengsten			
Netto-omzet DSA	3.737	3.406	3.464
Kosten van grond- en hulpstoffenverbruik en uitbestede	830	937	912
Toegevoegde waarde	2.907	2.469	2.552
Omzet Detacheringen Drechtwerk	5.670	5.555	5.510
Verwachte effect loonwaarde meeting		195	190
Kosten (onder aanbestede deta)	653	619	625
	5.017	5.131	5.075
Toegevoegde waarde totaal	7.924	7.600	7.627
Bijdrage groot bedrijfsvervoer			
Bijdrage individueel vervoer	319	320	308
Huuropbrengsten gebouwen	63	70	70
Dekkingsbijdrage SDD voormalige DWP	1.934	1.933	1.933
Overige bijzondere inkomsten	101	85	85
Totaal overige opbrengsten	2.418	2.408	2.396
Doorbelasting overhead aan BV's	270	276	254
Totaal opbrengsten	10.612	10.284	10.277
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers			
Salarissen ambtelijk medewerkers	1.995	1.872	803
Salarissen gecontracteerde medewerkers	2.876	2.776	3.923
Medewerkers niet in loondienst	340	325	300
Totaal kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	5.212	4.973	5.026
Af: Salariskosten boventallig personeel	-8	-187	-187
Totaal	5.204	4.786	4.839

De kosten voor salarissen boventallig personeel worden bij de buitengewone baten en lasten als incidentele lasten gepresenteerd.

In duizenden euro's

	(voorlopige) Jaarrekening 2018	(update) begroting 2019	(basis) begroting 2020
Kengetallen:			
Gemiddelden per fte:			
Ambtelijke medewerkers Gem. aantal	27,4	25,2	10,7
Gecontracteerde medewerkers Gem. aantal	39,1	36,3	50,8
Salarissen en sociale lasten per fte (bedragen in €)			
Ambtelijke medewerkers	72.825	74.209	74.951
Gecontracteerde medewerkers	73.567	76.527	77.292
(gemiddelde daling SW tov voorgaand jaar)			
Overige personele kosten			
Vervoerskosten	610	605	583
Studiekosten	73	85	70
Werkkleding	28	22	27
Kerstpaketten	52	52	50
Overige kosten	112	111	107
Totaal overige personele kosten	875	875	838
Algemene kosten			
Afschrijvingen materiële vaste activa	954	1.003	999
Afschrijvingen vaste activa	954	1.003	999
Rente langlopende leningen	473	456	451
Rente liquide middelen			
Ontvangen rente deelnemingen	-126	-119	-125
Rentekosten	348	337	326

In de Treasuryparagraaf wordt uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rente en de bestedi

Meerjarenraming 2020 – 2023

In duizenden euro's

	(voorlopige) Jaarrekening 2018	(update) begroting 2019	(basis) begroting 2020
Terreinen	20	28	24
Gebouwen	72	90	81
Meerjarenonderhoudsplan	101	101	101
Installaties	104	106	106
Machines (productie)	67	43	43
Inventarissen	15	9	9
Aanschaffingen < € 1.000	52	20	20
Vervoermiddelen	1	1	1
Schoonmaakkosten	61	56	56
Onderhoudskosten	492	454	441

De onderhoudskosten van gebouwen, installaties en machines betreft correctief onderhoud, dat gebaseerd op incidentele reparaties, die van jaar tot jaar kunnen fluctueren.

Computerapparatuur	449	422	422
Ict kosten	449	422	422
Elektriciteit	104	111	114
Gas	62	74	73
Water	9	19	13
Brandstofkosten vervoermiddelen	15	17	15
Energiekosten	190	221	215
Erfpacht	41	42	41
Bedrijfsmiddelen	7	8	8
Huur	48	50	49

Meerjarenraming 2020 – 2023

In duizenden euro's

	(voorlopige) Jaarrekening 2018	(update) begroting 2019	(basis) begroting 2020
Onroerende zaakbelasting	45	46	45
Milieubelastingen, reinigingsrechten	64	68	64
Brand- en bedrijfsschadeverzekering	39	36	39
W.A.-verzekering bedrijf	43	44	43
Overige verzekeringen	18	15	18
Belastingen & verzekeringen	210	208	209
Telecommunicatie	18	25	18
Kantoorbenodigdheden	9	11	9
Porti	21	18	18
Kosten fotokopieën	34	36	37
Abonnementen, contributies en vakliteratuur	43	40	40
Accountantskosten	75	75	80
Diverse overige kosten	5	5	5
Kantoorkosten	205	210	207
Reis- en verblijfkosten	2		2
Leasekosten	121	123	122
Onderhoud en dienstverlening (arbo - ict)	278	260	247
Kosten koffievoorziening	54	60	50
Diverse overige lasten	108	23	40
Overige kosten	562	466	461
Externe adviseurs			
Toelichting:			
Arbodienst	172	165	172
Diverse kosten externe adviseurs IDEM	106	95	75
Totaal	278	260	247

Meerjarenraming 2020 – 2023

In duizenden euro's

	(voorlopige) Jaarrekening 2018	(update) begroting 2019	(basis) begroting 2020
In de post diverse kosten externe adviseurs zijn kosten voor managementondersteuning ondergebracht inzake:			
Directie	29	21	15
Informatisering w.o. Voice-IT	50	44	40
P&O beheerkosten	8	20	10
Diverse overige afdelingen	20	10	10
Totaal	106	95	75

Leasekosten

Hierin zijn begrepen de kosten van :

Bedrijfs- en personenauto's	88	91	88
Heftrucks	33	32	32
Totaal	121	123	120

Totaal algemene kosten	3.457	3.372	3.332
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

Operationeel resultaat	1.076	1.251	1.269
-------------------------------	--------------	--------------	--------------

Subsidieresultaat

Salarissen Wsw-medewerkers	33.831	33.189	32.419
Wsw subsidie Rijksgelateerd	30.486	28.654	27.093
verwachte loon/prijs compensatie cq Subsidie compensatie		143	271
Inhouding SDD Rijksgelateerde Wsw subsidie	2.208	2.208	2.208
Subsidieresultaat	-5.553	-6.600	-7.263

Kengetallen

Gemiddeld loon in fte	32.321	33.142	33.473
Gemiddelde bezetting Wsw-personeel in fte	1.047	1.001	969
(gemiddelde daling SW tov voorgaand jaar)			3,4%

Meerjarenraming 2020 – 2023

In duizenden euro's

	(voorlopige) Jaarrekening 2018	(update) begroting 2019	(basis) begroting 2020
Resultaat voor buitengewone resultaat	-4.476	-5.349	-5.994
Incidentele baten	630	180	220
Incidentele lasten	302	187	187
Incidentele baten en lasten	-328	7	-33
Incidentele baten			
DVO Assmbly partner	81		
Dividend uitkering Frisfacalitair (jaar T-)	98	150	100
Vrijval voorziening verliezen BV's	246	30	120
Diverse incidentele baten	205		
Totaal	630	180	220
Incidentele lasten			
Salariskosten boventallig personeel	8	187	187
Totaal	8	187	187
Overige Incidentele lasten			
Voorziening verliezen BV's			
Diverse incidentele lasten	294		
Totaal	294		
Resultaat voor dekkingsmiddelen	-4.148	-5.356	-5.961
Bijdrage Gemeenten			
De bijdrage gemeenten laten zich als volgt in beeld brengen			
-In rekening te brengen (verlies) bijdrage	5.093	5.356	5.962
Bijdrage deelnemende gemeenten verliessaldo	5.093	5.356	5.962
Resultaat voor onttrekking reserves	945	0	0
Onttrekking reserves			
Onttrekking uit bestemmingsreserve			
Onttrekking uit bestemmingsreserve			
Totaal onttrekking reserves			
	945	0	0

Gemeentelijke Bijdragen 2020

De gemeentelijke bijdrage in het verliessaldo van de Gemeenschappelijke regeling is geënt op het aantal personen woonachting in betreffende gemeente met een SW indicatie en ter werk gesteld bij of via Drechtwerk:

Gemeente	Aantal personen per gemeente 1-1-2020	(verlies) Bijdrage individuele gemeente 2020
Alblasserdam	55	339
Dordrecht	594	3.659
Hendrik Ido Ambacht	39	240
Papendrecht	66	407
Sliedrecht	91	560
Zwijndrecht	123	758
Totaal gemeenten	<u>968</u>	<u>5.962</u>
		(bedragen x € 1000)

5.2 Meerjarenraming 2020 – 2023

Met het opstellen van de begroting 2020 wordt (voorgeschreven wetgeving) een meerjarenraming afgegeven voor een periode van 3 jaar. Een meerjarenraming heeft naarmate verder in de tijd geraamd en tal van onzekerheden. Voor Drechtwerk, mede gezien de door gemaakte transitie en de huidige ontwikkelingen van de organisatie en haar (te verkrijgen) positie binnen het sociale domein in de Drechtsteden, is deze dan niet zomaar te maken.

De meerjarenraming zoals hieronder afgegeven is geprognosticeerd vanuit een aantal uitgangspunten die met en in de tijd weer anders kunnen zijn. De belangrijkste uitgangspunten gebruikt binnen de meerjarenraming voor Drechtwerk zijn:

- De SW subsidie voor Drechtwerk (minus inhouding door de SDD voor het onderdeel Begeleid werken) is geënt op het meerjarig beeld voor de Rijkssubsidie en overgenomen vanuit de meest recente circulaire van het Rijk (septembercirculaire 2018) en verwachte minimale LPO Rijkscompensatie.
- De salarissen van de SW- populatie zijn doorgerekend op basis van uitstroom n.a.v. pensioen en een (behoedzame) verwachting (op basis van ervaring) van o.a. verhuizing en overlijden.
- De gemiddelde loonsom voor de SW -salarissen zijn geënt op de meest recente en bekende ontwikkelingen van het WML en lopende Cao. (zie ook het risico hiervan in de risicoparaagraaf)
- Voor de salarissen van niet gesubsidieerde medewerkers wordt eenzelfde methodiek gehanteerd als genoemd bij de berekening van de SW populatie
- Ontwikkelingen en verwachting in de omzet van Drechtwerk. Met de omzet wordt bedoeld de orders vanuit de productie omgeving van DSA, de leerwerktrajecten en dagbesteding aangeboden vanuit DSA en alle detacheringen die vanuit de Drechtwerk plaatsvinden.

Op het laatstgenoemde uitgangspunt is in de meerjaren prognose doorgerekend met een afnemende SW populatie. De daling van de gemiddeld FTE op SW, zie de afname gepresenteerd op pagina 21 van deze begroting.

De gemiddelde FTE SW voor het jaar 2020 neemt met 3,46% af t.o.v. 2019, in 2021 is dit percentage 1,9%, voor 2022 is dit 2,2% steeds en voor 2023 is dit 2,9% t.o.v. het voorgaand jaar. Dit percentage van afname is ook als uitgangspunt gebruikt op de omzet van DSA en op de omzet van detacheringen in combinatie met aannamen gemaakt op prijs en omzetontwikkeling .

Wat niet is meegenomen in de omzet maar ook haar effect heeft of zal hebben is het gegeven dat de gemiddelde leeftijd toeneemt doordat de instroom van SW in 2015 gestopt is, medewerkers worden ouder en de arbeidsproductiviteit neemt hierdoor af, ook dit heeft een rechtstreeks effect op de omzet en op de detacheringstarieven.

Meerjarenraming 2020 – 2023

Meerjarenraming resultaten 2020 - 2023

(* € 1000,-)

	Drechtwerk					
	(voorlopige) jaarrekening 2018	update 2019	Basis 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Omzet	9.407	9.156	9.164	9.094	9.010	8.884
Orderkosten	1.483	1.556	1.537	1.526	1.513	1.494
Toegevoegde waarde	7.924	7.600	7.627	7.568	7.497	7.390
Overige opbrengsten	2.418	2.408	2.396	2.391	2.384	2.375
Doorberekening overhead aan BV's	270	276	254	254	254	254
Totaal opbrengsten	10.612	10.284	10.277	10.213	10.135	10.019
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	5.204	4.786	4.839	4.805	4.804	4.668
Overige personeelskosten	875	875	838	822	804	780
Resultaat begeleid werken				-	-	-
Algemene kosten	3.457	3.372	3.332	3.312	3.281	3.263
Operationeel resultaat	1.076	1.251	1.269	1.273	1.246	1.308
Salarissen Wsw-medewerkers	33.831	33.189	32.419	32.118	31.739	31.142
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers	28.278	26.589	25.156	24.215	23.316	22.494
Subsidieresultaat	5.553-	6.600-	7.263-	7.903-	8.423-	8.649-
Incidentele baten en lasten	328-	7	33-	170-	170-	170-
Resultaat voor gemeentelijke bijdragen	4.149-	5.356-	5.962-	6.461-	6.922-	7.172-
Gemeentelijke bijdragen	5.093	5.356	5.962	6.461	6.922	7.172
Resultaat voor bestemming	945	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	945	0	0	0	0	0

Vergelijk met de meerjarenraming 2019 – 2022 (opgesteld februari 2018)

Drechtwerk heeft in 2018 ingezet op het verder ontwikkelen van leerwerktrajecten, participatieplekken en plaatsen voor dagbesteding. Hiermee hoopt zij haar teruglopende omzet zo minimaal mogelijk te laten terugvallen. Omdat tot een succes te brengen is Drechtwerk wel sterk afhankelijk van het verkrijgen van deze trajecten. Als deze trajecten vergeven worden aan particuliere aanbieders, leidt dat tot verminderde opbrengsten en verhoogde kosten (en daarmee verhoogde bijdragen van gemeenten) Ook het label DWGroen is voor een groot deel van de omzet afhankelijk van het verkrijgen van orders vanuit de zes gemeenten.

Het negatieve subsidieresultaat als gevolg van het Rijsbeleid heeft overigens de komende jaren een zodanige omvang dat de tekorten substantieel zullen blijven.

(*€ 1000)	Raming	Raming	Raming
Jaar	2020	2021	2022
Gemeentelijke bijdrage;			
Vanuit meerjarenraming 2019-2022	€ 6.481	€ 6.759	€ 6.927
Vanuit meerjarenraming 2020-2023	€ 5.962	€ 6.461	€ 6.922
verschil	€ 519	€ 298	€ 5

Meerjarenraming 2020 – 2023

Meerjarig beeld Rijkssubsidie Drechtsteden

Stand septembercirculaire 2018

Gemeentelijke indeling 2018

Uitkeringsjaar 2018

CBS-code	Gemeente	2019	2020	2021	2022	2023
SOM		1.800.068.000	1.692.969.008	1.637.625.450	1.578.427.281	1.519.888.855
	482 Alblasserdam	1.294.235	1.221.669	1.174.610	1.150.663	1.144.861
	505 Dordrecht	19.103.848	17.980.775	17.346.395	16.790.937	16.300.470
	531 Hendrik-Ido-Ambacht	901.967	867.487	851.228	845.936	840.926
	590 Papendrecht	1.814.241	1.705.187	1.649.529	1.591.027	1.534.430
	610 Sliedrecht	2.215.667	2.113.675	2.006.513	1.921.751	1.822.407
	642 Zwijndrecht	3.323.054	3.204.359	3.133.511	2.971.477	2.813.989
sep-18 Totaal SW Subsidie Drechtsteden		€ 28.653.011,83	€ 27.093.152,72	€ 26.161.785,42	€ 25.271.789,38	€ 24.457.083,48
Verwachte LPO (DW)		€ 143.000,00	€ 271.000,00	€ 262.000,00	€ 253.000,00	€ 245.000,00
Inhouding SW Subsidie door SDD BW		€ 2.208.001,00	€ 2.208.002,00	€ 2.208.003,00	€ 2.208.004,00	€ 2.208.005,00
Beschikbaar voor Drechtwerk		€ 26.588.010,83	€ 25.156.150,72	€ 24.215.782,42	€ 23.316.785,38	€ 22.494.078,48

5.3 Geprognostiseerde (meer jaren) Balans

Geprognosticeerde balans		(voorlopige)					
bedragen x € 1.000		2018	2019	2020	2021	2022	2023
ACTIVA		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Vaste activa							
Materiele vaste activa		25.004	24.001	23.002	22.017	21.047	20.079
Financiële vaste activa		1.975	1.925	1.875	1.825	1.775	1.725
Totaal vaste activa		26.979	25.926	24.877	23.842	22.822	21.804
Vlottende activa							
Voorraden		72	72	72	72	72	72
Vorderingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		3.937	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Overlopende activa		456	800	800	800	800	800
Liquide middelen		433	100	100	100	100	100
Totaal vlottende activa		4.898	3.972	3.972	3.972	3.972	3.972
Totaal activa		31.877	29.898	28.849	27.814	26.794	25.776
PASSIVA							
Eigen vermogen							
Algemene reserve		0	0	0	0	0	0
Bestemmingsreserve		185	185	185	185	185	185
Nog te bestemmen resultaat		945	0	0	0	0	0
Totaal eigen vermogen		1.130	185	185	185	185	185
Voorzieningen		678	777	878	979	1.080	1.181
Schulden op lange termijn							
Leningen		25.415	24.409	23.389	22.355	21.315	20.287
Vlottende passiva							
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar		4.103	4.027	3.897	3.795	3.714	3.623
Overlopende passiva		453	500	500	500	500	500
Totaal vlottende passiva		4.556	4.527	4.397	4.295	4.214	4.123
Totaal passiva		31.779	29.898	28.849	27.814	26.794	25.776

5.3.1 Overzicht EMU – saldo

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Exploitatiesaldo voor toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, art.17c).	1.041	0	0	0	0	0
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	954	1.003	999	985	970	968
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	101	101	101	101	101	101
Investerings in (im)materiele vaste activa die op de balans wordt geactiveerd	0	250	50	50	50	50
Berekend EMU-saldo (= A + B + C -D)	2.096	854	1.050	1.036	1.021	1.019

